

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Wtorek, dnia 1 sierpnia 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półroczną 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odszalenie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłano 1 mrk.
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Prenumeratę i ogłoszenia w Tomaszowie do „N. Kurjera Łódzkiego” przyjmuje Olga Hill ulica Tekla Nr. 1.

LAMPY „ORIGINAL WOLFRAM”

Przy kupnie należy się przekonać, czy każda lampa zaopatrzo-
na jest w napis: „ORIGINAL WOLFRAM”.

Lampy „ORIGINAL WOLFRAM” od 5—100 świece. gruszk. ku-
bi i świecówki jasne i matowe lampy z DRUTU SPIRALNEGO od
0—100 świece. jasne i z reflektorami. MINIWATT (półwatowe) od
0 w. = 50 św. — 1,500 w. = 3,000 św. do napięcia 65, 110, 120 i 220
olt są stale do nabycia w moim składzie.

Przedstawiciel J. FOLMAN
Warszawa, Erywańska 14.

453-4

Na progu trzeciego roku wojny.

Dzisiaj rozpoczyna się trzeci rok wielkiej wojny. Rozpoczyna się w huku dział na wszystkich frontach. Obie strony wciągają swe siły, by przekonać się ostatecznie o wzajemnych wartościach bojowych. Obiecawana i obmyślana oddawna ofensywa powszechna koalicji prawie że nie przyszła do skutku. Na wschodzie na całym froncie, na zachodzie na znacznej mniejszej części, ale nie mniej intensywnie toczy się bój. Wiąsi nie ustają w walce artyleryjskiej, próbując również naturę piechoty. Na froncie tureckim ożywiona akcja. Ciśsza tylko na froncie bałkańskim od strony Saloniki i Walony. Operacje jednak gen. Sarraila wiążą się pewnie z nadziejami dyplomatycznymi. Rumunja znówu jest przedmiotem zainteresowania powszechnego. Wystąpi czy nie?

Dwa lata wojny minęły wśród walk gorących. Otrzymały masy wojska przenierzyły setki kilometrów, stoczyły setki bojów. Krwawych ofiar nie doliczyć się. Ziemię zryły miliony, ba, miliardy kul. Pod znakami gigantycznych zapasów wstepujemy w nowy, trzeci rok, który, jak chcą wszyscy wierzyć, będzie ostatnim i, chyba już tylko w swej jakiejś części, rokiem wojny.

Warto na progu nowego okresu przypomnieć pokrótce, co się działo w dwóch minionych latach. Z wielkich przegradek, jakie dzienniki niemieckie zamieściły z okazji kończącego dwulecia, wyjmujemy treściwe zestawienie ważniejszych wypadków.

W pierwszym roku.

Gwałtowna ofensywa niemiecka na zachodzie, która doprowadziła szybko do zajęcia prawie całej Belgii i dużej części Francji, w połowie września 1914 zmieniła się na walkę polową. Charakter ten operacji na zachodzie mimo podejmowanych kilkakrotnie ofensyw z jednej i drugiej strony dotychczas właściwie nie zmienił się. Wschodnie wojna aktywna przebiegała w pierwszym roku aż do połowy grudnia. W tym czasie wojska niemieckie i austriacko-węgierskie zajmowały zachodnią i północno-zachodnią część Polski. Rosjanie

zaszli, przymiali w swem posiadaniu jeszcze pograniczne okręgi Prus Wschodnich, a na południowej części frontu wytyczali swe siły w zacieklej ofensywie przeciwko grzbietowi Karpat.

Stan walki pozycyjnej, która nigdy nie doszła do tego stopnia jak na zachodzie, przetrwał tu bardzo niedługo. W lutym prawie skrzydło rosyjskie zostało w znacznej części zmiażdżone w bitwie koło jezior Mazurskich, a w związku z tem armje rosyjskie były odsunięte od linii Niemna i Narwi.

2-go maja nastąpiło wielkie przerwanie frontu rosyjskiego koło Tarnowa i Gorlic, a pod koniec lipca większa część Galicji była oczyszczona z wojsk rosyjskich które i w Polsce zmuszone były do przekroczenia Wisły.

Część armji Mackensena na północy parła między Wisłą a Bugiem lewo skrzydło głównych sił rosyjskich. W połowie czerwca nastąpił tu jednak względny spokój. Przy armji Gallwita w tym czasie podjęte były znaczne siłami natarcia, które jeszcze przed końcem pierwszego roku doprowadziły do zajęcia Różana i Pultuska. 28 lipca ostatecznie przekroczyły nagle Wisłę oddziały armji Wojska na północ od Dębłina.

W końcu maja do wojny przyłączyły się i Włochy. Zarówno pierwsza, jak i druga, w połowie lipca, ofensywa miała w rezultacie zajęcia przedpola, które obrońcy oddali dobrowolnie, zajmując silne przygotowane pozycje obronne.

(Kurjer Polski).

Koło Brodów i na granicy węgiersko-galicyskiej.

Roda-Roda, korespondent „Neue Fr. Presse” pisze 28 lipca o walkach na Wołyniu:

Oddziały armji Sacharowa, operujące w okręgu na południe od Beresteczka w kierunku na Brody, przeszły po ostrymaniu w nocy świeżych posiłków do ataku przeciwko nowemu frontowi austriacko-węgierskiemu koło Bołdurki, na południe od lasów Zajdzisko aż do granicy państwowej na zachód od Radziwiłłowa.

Walki, przygotowane silnym ogniem artyleryjskim doszły na całym froncie do wielkiej zaciętości. W szczególności zaś nacierał nieprzyjaciel wzdłuż szosy z Leszniowa do Brodów. Walka przeciągnęła się nawet w noc.

Mimo przewagi liczebnej nieprzyjaciela, wszystkie ataki jego odparto częściowo w zwykłej obronie, częściowo w kontr-ataku. Przed wieloma odcinkami cofnęły się w popłochu kolumny atakujące rosyjskie, poniosły wielkie straty w ogniu artyleryjskim i karabinów maszynowych. Również i w okręgu na zachód od Beresteczka, na południe od Lipy nie odniosło skutku ponowne ataki rosyjskie w okręgu leśnym Łobaczówki.

W lasach w górach na granicy węgiersko-galicyskiej podjęły z powodzeniem wojska austriackie opróżnienie gór granicznych na północ od drogi przez przełęcz Prislup.

Pomimo złej pogody jaka panuje od kilku dni w tej części widowni wojennej i utrudnia częstokroć przejście przez pokryte borami góry, wojska austriackie w ciągłych pomyślnych walkach z patrolami i oddziałami rosyjskimi, przedzierającymi się przez lasy i doliny po obu stronach Czeremoszu w kierunku granicy, przekroczyły grzbiet graniczny i nacierają po tej stronie na ziemi galicyskiej nad górnym biegiem Czeremoszu.

Pomyślne natarcie austriackie było wywołane przez niepokojące ataki patroli rosyjskich w okręgu pogranicznym węgierskim, wysuwających się z południowo-wschodniego cypła Galicji i nad tak zwanym trójpaństwowym kątem.

Żeby zdławić łatwe i skuteczne szpiegostwo wśród wiernej dla państwa ludności Bukowiny, rosnące uciekli się jak wynika z nadchodzących wieści i pogłosek do nowego środka. Przebierają swych szpiegów, wysyłanych w doliny i do wsi bukowińskich dla wyciągnięcia z ludności danych o ruchu wojsk i innych ważniejszych wydarzeniach wojсковych, w uniformy oficerów austriacko-węgierskich a to dla łatwiejszego pozyskania zaufania. Oczywiście, to nadużycie uniformy jest samo przez się występne, i szpiegów schwytni w przebraniu, są oddawani pod sąd wojenny.

W Starożyńcu i Radaucu komendant rosyjski uwięził pewną liczbę kobiet, jako zakładniczek. Zadne interwencje zarządu miasta nie odniosły skutku. I z innych miejsc Bukowiny wywieziono w stronę granicy rosyjskiej wielu mieszkańców pod pozorem, że tam łatwiej o żywność.

Komendant rosyjski Suczawy zarządził ścisłe zamknięcie granicy rumuńskiej w tym celu, by nie przedostawały się tam wieści o gwałtach rosyjskich nad ludnością bukowińską.

Kronika

— Ostrożnie z owocami.

Jedną z niebezpiecznych, zaraźliwych chorób, jest dyzenterja, czyli t. z. krwawa biegunka. Ofiarą tej epidemji padło już w naszym mieście w ostatnich tylko latach—kilkanaście tysięcy ofiar.

Teraz właśnie, w porze owoców, choroba ta zbiera najobfitsze żniwo. Powtórnie zwracamy uwagę, by przy spożywaniu owoców zachowywać jaknajwiększe umiarkowanie. Wystrzegaj się należy surowizny. Przed jedzeniem owoc należy obmyć. Są to jedyne najskuteczniejsze środki zapobiegawcze.

W razie ewentualnego ukazania się już objawów choroby, należy bezwzględnie z zewnątrz jak i wewnątrz rozgrzewać żołądek za pomocą okładów gorących, oraz gorącej herbaty z arakiem, nalewki imbirowej i innych rozgrzewających leków domowych, aby tylko nie dopuścić do związania się dyzenterji. (kj)

— Nowe bony rublowe.

Pierwsza serja nowych bonów rublowych będzie gotowa w końcu bieżącego tygodnia i w tym czasie bony ukaza się w obiegu.

Termin ostateczny wymiany bonów 1-rublowych starego typu, wyznaczony przez Zarząd Starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi i Komitet Giełdowy Łódzki, upływa 31 sierpnia r. b. Od d. 31 sierpnia r. b. bony 1 rublowe drugiego typu tracą wartość obiegową.

— Otwarcie parku kolejowego.

Po zwiedzeniu przez Komisję Plantacyjną przy Magistracie parku kolejowego wraz z urządzeniami, ogród ten został w niedziele oddany, do użytku publicznego. Całość czyni nader przyjemne wrażenie tak że trudno uwierzyć że jest to byłby „ogród kolejowy”. Oprócz wielkiej ilości klombów kwiatowych urządzono dwa miejsca gry dla młodszych i starszych dzieci.

Przy wejściu wywieszono plakat informujący, że dzieciom bez opieki starszych, oraz osobom w stanie nie-trzeźwym, jak również nieprzyzwoicie ubrałym, wejście wzbronione. (e)

— Powrót z letniska.

Dzisiaj wraca z Wisniowej Góry pierwsza grupa młodzieży szkolnej średnich zakładów naukowych, wysłanej tam staraniem Komitetu Kolon. Letn. Wyjazd II-ej partji nastąpi 3-go sierpnia

— Letnisko dla biedn. chłopców.

Ksiądz Albrecht otrzymał zawiadomienie, że w powiecie łaskim zaofiarowano pomieszczenie u okolicznych włościan dla 15-tu biednych chłopców w wieku od 10 do 14 lat, i wobec tego dzisiaj, zakwalifikowani kandydaci zostaną wysłani tramwajem do Pabjanic, gdzie będą na nich oczekiwali furmanki.

— Z Giełdy Pracy.

Przy robotach miejskich i prywatnych od dnia 17 do 23 zeszłego

wojna trwa jeszcze, bo hasłem nieprzyjaciół jest jeszcze dzisiaj zniszczenie Niemiec. Wyłączenie na naszych wrogów spada odpowiedzialność za dalszy rozlew krwi.

Nigdy nie opuszczała mnie ufność, że Niemcy, pomimo przewagi liczebnej swych przeciwników, są niepokonalni, a każdy dzień wzmacnia ją na nowo.

Naród niemiecki wie, że rozchodzi się o jego egzystencję. Zna on swoją siłę i ufa w pomoc Boską. Dlatego nic nie jest w stanie zachwiać wytrzymałości. Doprowadzimy walkę tę do takiego końca, który obroni nasze państwo przed nowymi napadami, a pokojowej pracy ducha niemieckiego i rąk niemieckich zapewni na zawsze wolne miejsce. Chcemy żyć swobodnie, spokojnie i silnie wśród narodów świata. Tego prawa nikt nie odbierze.

Upoważniam Pana do podania niniejszego pisma do publicznej wiadomości.

Wielka Kwatera Główna 11 lipca 1916 r.

Wilhelm II.

Koncentracja wojsk rosyjskich w południowej Besarabji.

BUDAPESZT, 31.7. „Esti Ujzag” donosi z Bukaresztu: Dzienniki tutejsze oświadczają na podstawie informacji z kół wtajemniczonych: Zostało stwierdzone, że Rosja gromadzi w południowej Besarabji silną armję, zaopatrzoną obficie w artylerję, która ma zaatakować Bułgarię, przekroczywszy przez terytorjum rumuńskie. Dyplomacja rosyjska czyni już w tym kierunku starania.

Wojna trwa jeszcze, bo hasłem nieprzyjaciół jest jeszcze dzisiaj zniszczenie Niemiec. Wyłączenie na naszych wrogów spada odpowiedzialność za dalszy rozlew krwi.

Nigdy nie opuszczała mnie ufność, że Niemcy, pomimo przewagi liczebnej swych przeciwników, są niepokonalni, a każdy dzień wzmacnia ją na nowo.

Naród niemiecki wie, że rozchodzi się o jego egzystencję. Zna on swoją siłę i ufa w pomoc Boską. Dlatego nic nie jest w stanie zachwiać wytrzymałości. Doprowadzimy walkę tę do takiego końca, który obroni nasze państwo przed nowymi napadami, a pokojowej pracy ducha niemieckiego i rąk niemieckich zapewni na zawsze wolne miejsce. Chcemy żyć swobodnie, spokojnie i silnie wśród narodów świata. Tego prawa nikt nie odbierze.

Upoważniam Pana do podania niniejszego pisma do publicznej wiadomości.

Wielka Kwatera Główna 11 lipca 1916 r.

Wilhelm II.

Koncentracja wojsk rosyjskich w południowej Besarabji.

BUDAPESZT, 31.7. „Esti Ujzag” donosi z Bukaresztu: Dzienniki tutejsze oświadczają na podstawie informacji z kół wtajemniczonych: Zostało stwierdzone, że Rosja gromadzi w południowej Besarabji silną armję, zaopatrzoną obficie

KOPENHAGA, 31.7. — Według doniesienia gazety „Politik”, komunikacja okrętowa pomiędzy Kopenhagą i Finlandją uległa przerwaniu wskutek załoga przez Szwecję min.

W portach rosyjskich, fińskich i szwedzkich znajduje się przeszło sto okrętów angielskich. Kapitanowie tych okrętów otrzymali od admiralacji rozkaz powrotu do Anglii. Powrót stał się jednak dla nich teraz niemożliwym.

Wojska tureckie na froncie wschodnim.

GENEWA, 31.7. — Większość dzienników francuskich w myśl wskazówek biura prasowego zajmują wobec wiadomości o wystąpieniu wojsk tureckich na front wschodni (rosyjski) stanowisko wyczekujące.

Paryscy korespondenci pism neutralnych podnoszą z naciskiem znaczenie niespodziewanego doniesienia berlińskiego i wiedeńskiego kierujących kół wojskowych, które może wywrzeć wpływ na postanowienia rządu rumuńskiego. Journal de Genève w ten sam sposób ocenia wspomniane doniesienie.

WIEDEN, 31.8. — „Neue Freie Presse” donosi z wojennej kwatery prasowej: Oficerowie przybywający ze Lwowa opowiadają, że w ostatnich dniach spotyka się tam wielu oficerów tureckich w przejeździe na front.

Transport wojsk tureckich jest już w drodze. Jest to pierwszorzędny materiał wojskowy, doskonale oddziały i uzbrojony.

W humor; znak Wzn

Wzn

Wzn

Wzn

Wzn

Wzn

Polskie 8-klasowe Gimnazjum Filologiczne A. ZIMOWSKIEGO w Łodzi,
ulica GUBERNATORSKA № 3, (róg Mikołajewskiej)
Podaje do wiadomości Sz. Rodziców i Opiekunów, że kancelaria gimnazjum przyjmuje podania codziennie od godz. 11 do 2 po poł.
Egzamina rozpoczyna się 22 sierpnia. Przy gimnazjum otwarte będą dwie klasy wstępne: niższa i wyższa, oraz klasa podwstępna dla chłopców od lat 6 do 8. Dla zamiejscowych otwartą będzie pensjonat. 3574-22

Szkoła Handlowa Łódzkiego Tow. Szerzenia Wiedzy Handlowej
ULICA DŁUGA Nr. 45.
Egzaminy wstępne rozpoczyna się 24 sierpnia, lekcje 28 sierpnia r b. Podania przyjmuje Kancelaria Szkoły CODZIENNIE od godz. 10 do 1 w południe
Dyrektor Szkoły ROMAN TULIN.

ZAWIADOMIENIE.
Niniejszym mamy zaszczyt donieść, że nasza PRACOWNIA UBIORÓW MĘSKICH pod firmą B-CIA BLIN, przeniesiona została z ulicy Średniej № 73, na tę samą ulicę pod № 12. Równocześnie zawiadamiamy że od 14 lipca poznaczamy nasze PRACOWNIE ZOSTAŁY ODESFAROWANE i prowadzić je będzie każdy z nas, pod swoją firmą a mianowicie: przy ulicy ŚREDNIEJ № 12, pod firmą CHRISTIAN BLIN, 1 przy ul. PIOTRKOWSKIEJ № 149, GEORG BLIN.
Z poważaniem
Christian Blin, Średnia 12, I piętro
Georg Blin, Piotrkowska 148.

Piece i Wanny Kąpielowe żelazne emaljowane i cynowane.
Kotły do prania i do kuchni: Rury i połączenia.
Lampy elektryczne oszczędnościowe marki „OSRAM” posiada na składzie
Adolf Richter, Przejazd 20, róg Mikołajewskiej.
Reprezentant generalny fabryki patentowanego obuwia wojennego.

Resztki, Cegielniana 43.
Sprzedaż z fabr. skł. 40% tan. n. c. zw. Uwaga: STAŁA CENA. Towar wełna z jedw. i bat. na bluzki od rb. 1.50 do rb. 3. Szewcicy, Boston Melanże, czar. z biały. w kratki i w paski. Muślin—de-lan, Alpaga i t. d. na damsk. i męzk. kostjmy od r. 8. — rb. 20. Materiały balowe i żalobne, na fartuchy i różne chustki i t. d. Sprzedaż tylko do godziny 3-jej po południu.
Cegielniana 43, w podwórzu 4 dom od Piotrkowskiej,

Wanny, piece kąpielowe i kociołki
poleca **Fabr. Maszyn i Zakł. Kotlarski**
OLDAKOWSKI I NEUMARK, Zakatna № 81.

Nowootworzona
Warszawska Konkurencja
Solidnego obuwia
po niebywale niskich cenach
L. GOTTLIEB,
Piotrkowska № 43.

Jess, Kawecki i Ska
Przejazd 42|44
polecają wagonowo i ze składu
Cement, Gips, Wapno
tekturę smołcową, masę sklepną oraz materiały opalowe.

Duży wybór
materiałów T-wa Aka. M. Silber sztafina w sztukach oraz resztkach. Bostony, szewcicy i welury. Towary białe. Hafty kaliskie i szwajcarskie. Gotowa bielizna, chustki. Portjery i firanki. Najtaniej nabyć można: Andrzejka № 44, parter front, prawa strona.

Dr A. Ziegler
choroby dzieci
przyjmuje od godz. 3—5 p.ł.
Piotrkowska Nr. 101

Akuszerka
z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Piotrogradzie praktykująca 20 lat, przyjmuje. Piotrkowska 132 w podw. —10

Rutynowana nauczycielka
przypasabia prędko i celująco do niższych klas. Wyucza alfabetów w krótkim czasie języka polskiego niemieckiego i rachunków. CENY NIZKIE. Benedykta 14, m. 28. 5239

Lekarz Dentysta S. GORDIN
Konstantynowska 18.
Leczenie, plombowanie i usunięcie zębów bez bólu. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez na złocie i kauczuku
Przyjm. codz. od 10—113—8

Łódzkie Zyd. Towarzystwo Opieki nad Sierotami poszukuje WYCHOWAWCZYNI-KIEROWNICZKI
dla „Domu Sierot”. Osoby z odpowiednimi kwalifikacjami zechcą złożyć oferty w kancelarii „Domu Sierot”. Północna № 38. Łódzkie Żydowskie Tow. Opieki nad Sierotami.

Lakiernik
samodzielny jest poszukiwany
Oferty złożyć proszę pod tytułem „Lakiernik” w redakcji niniejszego pisma. —3

Ogłoszenia drobne:
A. M. Meble z 4-oh pokoi sprzedam tanie. Piotrkowska № 189—9 1450—3
A kuszerka Maria Kubiaka przyjmuję Piotrkowska № 197 m. 8. 8
A kuszerka przyjmuje chore Piotrkowska 223 m. 25. 1351—25
D o sprzedania stoły szkolne tablice używane i stary klawikord. antyk. ma z górą dwieście lat Nawrot № 37 1402—2
D o sprzedania są dwa aparaty, kinomatograficzne Koka i Duryna na sztuczne światło. Główna 42 stróż wskaże. 1464—3
Jednego przyzwolonego pana lub panią przyjmie na mieszkanie, ulica Konstantynowska № 33 — 7. —0
K upię wóz kolejniak lekki a mocny na pojedynkę i bryczkę również lekki; wóz i bryczka mogą być używane ale w b. dobrym stanie. Adresy zostawić w administracji „N. K. L.”. Zachodnia 37. —0
K upię używane lampy elektryczne Pusta 11-a II p. front 1445—3

Passport i wydany w dzielnicy Wacława Pełczyńskiego.
Stróż obywatelski polski, mi. potra wieś. Nowy spacerowa 2 ro.
Wojt gminny ogłasza sprzedaż dnia 2 sierpnia b. r. meble domowe: łóżko, stoły, krzesła, fotele, jęte u Bolesława Smukowskiego 106.
Zołna krajowa obarczona na troję, która pracowała w magistracie warszawskim, prosi uprzejmie o wzięcie roki wszelkich wkradawczych wchodzących, a nie starając się o nadwyżki. Długa w ofieynie przy Dobrowola. —1
Zaginął paszemiecki, wydany w Łodzi imię Stefan Lewandowski. —1
Zaginął paszemiecki, wydany w Łodzi imię Ludwik Smukowski. —1
Zaginął paszemiecki, wydany w Łodzi imię Relagaj Smolnej. —1
Zaginął paszemiecki, wydany w Łodzi imię Józefa Kępa. —1
Zaginął paszemiecki, wydany w Łodzi imię Franciszek Bartczaka i pa familijny na toż samo imię. —1
Zaginął paszemiecki, wydany w Łodzi imię Stanisława Białkowskiego. —1